

30.01.2018

Asia/6

§ 19

Sosiaali- ja terveystoimen asiakkailta perittävien maksujen tarkistaminen 1.1.2018 alkaen sekä maksujen tarkistusoikeuden delegoinnista päättäminen

HEL 2017-013907 T 02 05 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Jäsen Tapio Bergholm pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Johanna Simpanen, talouspäällikkö, puhelin: 310 87754
johanna.simpanen(a)hel.fi
Anna-Maija Kääriäinen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 09 310 43604
annamaija.kaariainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että sosiaali- ja terveystoimialalla otetaan 1.1.2018 alkaen käyttöön sosiaali- ja terveysministeriön 23.11.2017 (liite 1) ilmoittamat indekseillä tarkistetut maksut ja rajat, jotka ovat:

- terveydenhuoltomaksujen maksukatto 683,00 euroa
- omaishoitajan vapaan aikaisista palveluista perittävä vuorokausikohmainen asiakasmaksu enintään 11,40 euroa
- vähimmäiskäyttövara pitkäaikaisessa laitoshoidossa vähintään 108,00 euroa.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että valtioneuvoston asetuksessa (773/2017) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta säädettyjä asiakasmaksujen alentamisia ei toteuteta sosiaali- ja terveystoimessa, vaan maksut pysyvät vuonna 2018 samoina kuin vuonna 2017 (liitteet 3 ja 4).

Edelleen sosiaali- ja terveyslautakunta päättää kumota sosiaali- ja terveyslautakunnan 17.12.2013 (§ 431) tekemän maksujen tarkistamista koskevan päätöksen.

Vielä sosiaali- ja terveyslautakunta päättää oikeuttaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päättämään jatkossa esityslistalla olevien periaatteiden mukaisesti edellä mainittujen maksujen tarkistuksista.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista.

Asiakasmaksun määräytymiseen vaikuttavia periaatteita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveystoimista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä.

Asiakasmaksulain 2 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää palvelusta perittävän maksun enimmäismäärä.

Osa maksuista on tulosidonnaisia, mutta enemmistö tasasuuruisia.

Asiakasmaksulain 4 ja 5 §:n perusteella osa sosiaalipalveluista ja terveyspalveluista on maksuttomia.

Asiakasmaksu voi määräytyä asiakkaan maksukyvyn mukaan, kuten pitkäaikainen laitoshoido ja kotona annettava palvelu.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on asiakasmaksulain 11 §:n johdosta jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä taikka henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa asetuksessa (asiakasmaksuasetuksessa) säädettyjä euromääriä tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin ja työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti (asiakasmaksuasetus 33 a §). Edellinen asiakasmaksuihin tehty lakisääteinen indeksitarkistus on tehty vuosille 2016–2017.

Asiakasmaksuasetuksen 33 a §:n mukaan kansaneläkeindeksin muutoksen mukainen tarkistus tapahtuu käyttäen kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan tarkistusvuoden tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Indeksillä tarkistettujen euromäärät pyöristetään lähimpään 0,10 euroon. Työeläkeindeksin muutoksen mukainen tarkistus tapahtuu käyttäen sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu tarkistusvuodelle työntekijän eläkelain (395/2006) 98 §:n soveltamista varten. Indeksillä tarkistettujen euromäärät pyöristetään lähimpään täyteen euroon. Työeläkeindeksin mukaiset tarkistukset kohdistuvat asetuksen 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin säännöllisen kotihoidon tulorajojen euromääriin, 3 §:n 3 momentissa tarkoitettuun tulorajan korotuksen euromäärään sekä 33 §:n mukaiseen vähimmäiskäyttövaran määrään. Näihin ei kohdisteta muita tarkistuksia.

Valtioneuvosto on 23.11.2017 antanut asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksusta annetun asetuksen muuttamisesta (liite 2), jossa ilmoitetaan enimmäismaksut. Siihen liittyvässä muistiossa 6.11.2017 (liite 5) todetaan, että kansaneläkeindeksin arvo on alentunut 1,22 prosenttia ja työeläkeindeksin arvo noussut 0,60 prosenttia. Kansaneläkeindeksin arvon alentuman perusteella olisi terveydenhuollon asiakasmaksuja mahdollista pienentää. Sama koskee sosiaalihuollon asiakasmaksuja, joita voitaisiin pienentää, koska julkisten menojen hintaindeksi on alentunut 0,80 prosenttia.

Kaupunginhallitus linjasi 1.2.2016, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut peritään vain indeksien mukaan korotettuina, eikä lain mukaisen enimmäismäärän mukaisesti. Lisäksi linjattiin, että terveyskeskusmaksua ei peritä helsinkiläisiltä (§ 98). Kaupunginhallituksen linjasta asiakasmaksujen alentamisen vaikutuksesta Helsingissä perittäviin maksuihin ei ole, koska tällaista tilannetta ei aikaisemmin ole ollut.

Indeksien alenemisen seurauksena sosiaali- ja terveystoimialan asiakasmaksuja voitaisiin vuonna 2018 alentaa, mutta alennus olisi pääsääntöisesti vain 5–10 senttiä maksua kohti. Tätä voidaan pitää asiakkaiden kannalta vähäisenä. Maksujen muuttaminen taas aiheuttaisi merkittävästi hallinnollista työtä.

Asiakasmaksujen alennuksia ei siis ole sosiaali- ja terveystoimialalla syytä toteuttaa, koska nykyiset asiakasmaksut eivät ylitä lain mukaista enimmäismäärää ja muutosten vaikutus asiakkaille olisi vähäinen suhteessa niistä aiheutuvan hallinnollisen työn kustannuksiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 17.12.2013 (§ 431) muun muassa oikeuttaa sosiaali- ja terveysviraston virastopäällikön päättämään jatkossa samoilla periaatteilla silloin päätettyjen maksujen tarkistuksista

30.01.2018

sosiaali- ja terveystoimessa. Helsingin kaupungin 1.6.2017 alkaen voimaan tulleen organisaatiouudistuksen vuoksi tämä päätös on syytä kumota ja tehdä asiasta uusi päätös, jossa päättäjäksi oikeutetaan sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Johanna Simpanen, talouspäällikkö, puhelin: 310 87754
johanna.simpanen(a)hel.fi
Anna-Maija Kääriäinen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 09 310 43604
annamaija.kaariainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitus 23.11.2017
- 2 Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta 23.11.2017
- 3 Terveydenhuollon asiakasmaksut 2018
- 4 Sosiaalihuollon asiakasmaksut 2018
- 5 Sosiaali- ja terveysministeriön muistio 6.11.2017 Valtioneuvoston asetuksista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta